

IN HET VLEES NIETS GOEDS

A. E. Knoch

In het vlees niets goeds

Wie in deze tijd met het oog op de dingen van de wereld een pessimist is, wordt net zo geminacht als een dienaar van God onder het oude verbond, van wie werd gezegd: “... ik haat hem, omdat hij nooit iets goeds, maar alleen onheil profeteert” (1 Kon. 22:8), en over wie de afvallige koning sprak, toen hij het bevel gaf: “Zet deze in de gevangenis en geef hem brood en water der verdrukking” (1 Kon. 22:27).

De leer van de apostel Paulus met betrekking tot de laatste dagen is zeer pessimistisch. Bij hem is er geen woord van lof over de grote werken van de moderne geest, geen aanwijzing dat hij ook maar de geringste hoop koesterde op een betere wereld op basis van de resultaten van de enorme industrialisering in de moderne tijd. Zijn mening en leer over de mens en zijn relatie tot geestelijke, evenals politieke of religieuze zaken, kan men met zijn woorden aan Timotheüs samenvatten: “Weet dit echter, dat er in de laatste dagen gevaarlijke era’s tegenwoordig zullen zijn” (2 Tim. 3:1, NCV).

Hoe volkomen Paulus van de stromingen van de moderne denkwereld afgekeerd was, blijkt uit de vergelijking van zijn zojuist geciteerde uitspraak met alles wat wij van de hedendaagse leiders horen, die over het huidige tijdperk van de geweldige menselijke vooruitgang spreken; en iedere politicus voorspelt nog betere en grootsere tijden, als men ook in de toekomst maar zijn stem aan hem geeft. Bij deze opvatting sluit ook de gevestigde kerk zich aan, hoewel de apostel een precies tegenovergestelde mening te kennen geeft. Wie heeft er nu gelijk?

Het antwoord kan men al in de annalen van de geschiedenis van de mensheid nalezen, welke bladzijde we ook maar opslaan. Wij willen echter uit de heilige Schrift een aanknopingspunt voor de methode zoeken, die voor ons het snelst tot resultaat leidt. “Geen vijgenboom, mijn broeders, kan olijven geven of een wijnstok vijgen” (Jac. 3:12, NCV). De gedachte, die Jacobus hier volgt is deze: zoals de wortel is, zo zal de vrucht zijn. Met deze vaststelling in gedachten, willen wij direct naar de wortel van de geschiedenis van de mensheid teruggaan, naar het begin, om de morele waarde van al deze dingen en hun afloop te bekijken. Zijn haar bronnen bitter, dan kan logischerwijze haar water niet zoet zijn. Is haar zaad dat van distels, dan kunnen wij geen geurende bloesems van de roos verwachten.

In plaats hiervan willen wij de lezer vragen de geschiedenis van de menselijke daden te toetsen, die wij in Genesis 4 aantreffen. Het daar opgeschreven verslag is op geen enkele manier verfraaid, het zijn maar een paar eenvoudige woorden die daar staan; van de opvattingen van de schrijver ontbreekt elk spoor; de woorden kan men als een historische weergave karakteriseren. Wat wij daaruit leren is dit: de tegenwoordige prestaties van de mens, de moderne inzichten van zijn wetenschap, de nieuwste producten van zijn kunst - dat alles had zijn oorsprong in dat deel van het mensenras, dat God de rug toekeerde, dat een levensstijl van bloedige wraak ontwikkelde en dat door de vloed van de aardbodem weggevaagd werd. Hier vernemen wij, dat de eerste dichter een bigamist was en het eerste lied dat ooit over de lippen van een mens kwam, een loflied op moord en misdaad. De fundamenten van de eerste stad werden door een architect gelegd, die zijn broeder doodgeslagen had.

De pessimist van dat tijdperk van “vooruitgang” wordt gevonden in Henoch. Ongeacht de kunstwerken van koper en ijzer, of de lieflijke melodieën van ervaren muzikanten op de harp

en de herdersfluit, of de knappe dichters van die dagen, profeteert hij: *“Zie, de Heer is gekomen te midden van zijn heilige tienduizend, om gericht te houden tegen allen”* (Judas vers 14, NCV). Hij, die met God wandelde (Gen. 5:24; Hebr. 11:5), kende de gedachten van God over de vooruitgang in kunst en wetenschap van zijn tijd; hij bekeek ze in het licht van heilige waarden en profeteerde Gods gericht over dat alles.

In het verslag over de tijd vóór de vloed lezen wij wel over cultuur en kunst, over wetenschap en uitvindingen, maar niets over God. In deze laatste dagen herhaalt zich dit alles (2 Tim. 3:1). De mens heeft verborgen rotswanden nauwkeurig onderzocht, heeft de verslagen van de prehistorische tijd gelezen, en hij roemt niet God, maar zijn geologische kennis. Hij benut de krachten van de natuur en bazelt over zijn vindingrijke aard. Hij doorloopt de hemelen met zijn ogen, telt de sterren, hij bekijkt de planeten en beëindigt zijn woorden ermee, dat de hemelen over de grootheid van een Kepler en Newton vertellen. Voor God is in zijn wereldbeeld geen plaats, ja, Hij wordt uit het heelal verbannen, van Zijn troon verwijderd en de mens zou graag de kroon van wereldheerser op zijn eigen hoofd zetten. – Het is nu inderdaad een gevaarlijke tijd.

Wij willen een blik werpen op de drievoudige beschrijving van deze gevaarlijke tijd. Allereerst weten wij uit 2 Tim. 4:3 dat dit tijden zijn, waarin men voor zichzelf naar eigen begeerten leraren ophoopt. Van Jacobus 5:3 horen wij, dat men in de laatste dagen schatten vergaart. En als laatste wordt ons in Rom. 2:5 verteld over mensen, die verontwaardiging vergaren. Het is niet noodzakelijk er de nadruk op te leggen, dat de leraren, die men voor zichzelf ophoopt, bepaald niet de vergaarde verontwaardiging verkondigen; zij zijn te optimistisch om zich daarmee af te geven! Ook behoeft het geen betoog, dat de “opgehoopte schatten” nooit de vergaarde verontwaardiging te niet zullen doen.

Maar hoe zit het met de instelling van de apostel Paulus tegenover deze toestand? Welke houding verwacht hij van de dienaren van God? Drie uitspraken geven het antwoord: *“Verkondig het Woord”* (2 Tim. 4:2). Is er overal ongerechtigheid: *“Verkondig het Woord”*. Wordt de gerechtigheid vermoord en triomfeert het onrecht: *“Verkondig het Woord”*. Zij die nu dit Woord ten volle verkondigen, zijn de ware navolgers van de apostel. Het zwaard van de geest is het enige wapen, dat Paulus een soldaat kan aanbevelen. In de brief aan Timotheüs legt de apostel een drievoudige nadruk op het Woord:

Het Woord is God-geademd (2 Tim. 3:16,17, NCV)

Het Woord moet recht gesneden worden (2 Tim. 2:15, NCV.)

Het Woord moet verkondigd worden (2 Tim. 4:2)

Wij zouden er echter acht op slaan, dat dit evangelie niet alleen afgekondigd moet worden, omdat het ‘God-geademd’ is, maar omdat het op de juiste wijze gesneden is volgens Gods respectievelijke era’s; niet alleen, omdat het volmacht bezit, maar omdat Zijn Geest het aan ons verklaart. Terwijl de wereld zich diep in de schatten van het aardse ingraaft, mag de uitgeroepen gemeente de grenzeloze schatten van de genade ontdekken. Terwijl de wereld doorgaat zich toorn te vergaren voor de dag van verontwaardiging, mogen zij, die uit hun vergankelijkheid uitgeroepen zijn, in de tegenwoordige rijkdom van Zijn genade en heerlijkheid binnengaan.

Aangezien wij nu het pessimisme van Paulus over het huidige verloop van de tijd en zijn methoden hebben gezien, kunnen wij niet afsluiten, zonder op zijn ervaring te wijzen. In zijn persoon zien wij de weg, die een wandel volgens de Schrift met zich meebrengt. Het pad van trouw, dat de apostel ging, was beslist niet met rozen bezaaid. Het was:

Een pad van lijden (2 Tim. 1:12)
Een pad van boeien (2 Tim. 2:9)
Een pad van vervolging (2 Tim. 3:11)
Een pad van verlating (2 Tim. 4:10,16)
Een pad met leeuwen (2 Tim. 4:17).

Als je succesvol wil zijn, preek dan wat de mensen fascineert. Als je trouw wil zijn, verkondig dan het Woord. Het pad van trouw leidt echter niet naar de hof van menselijke gunst. Zij, die op de profeet Micha lijken, worden geslagen en bespot, gehoond en belachelijk gemaakt. Zij, die op Henoch willen lijken, vinden geen aanhangers, behalve die van hun God. Degenen die Paulus willen nabootsen, worden in de steek gelaten en gebruikt om voor de goddeloze menigte tot amusement te dienen. Zij die op Johannes willen lijken, hebben eilanden als Patmos tot hun verblijfplaats.

Maar God schiet in niets tekort. Het eiland Patmos, dat voor de vervolgers een belemmerende rots leek, bleek een springplank voor het visioen van de toekomstige heerlijkheid. Toen Paulus moest zeggen: *“Bij mijn eerste verdediging heeft niemand mij bijgestaan”* (2 Tim. 4:16), bracht de genade naar voren: *“de Heer stond naast mij (4:17)*. Wie van ons zou niet het klatergoud van de wereld opofferen, om het goud van de hemelen te winnen? Wie zou niet de gunst van sterfelijke mensen inruilen voor de navolging van de eeuwige God?

Alleen een harmonie van tonen kan nooit, maar dan ook nooit de plaats innemen van een geestelijke melodie van harten, die bevrijd zijn van zonde. Viool en harp mogen misschien het oor strelen, maar zij zijn nooit in staat een ziel, die met zonden beladen is, vrede te brengen. De enige melodie, die de boeien van de zonde kan verbreken, is de gelovige belijdenis van de verlossingsdaad van Jezus Christus. Daarom willen wij nu de ‘pessimisten’ vragen, het terrein in beslag te nemen, tegen de krachten van het menselijke optimisme in. De ‘pessimisten’ zullen niets goeds over de natuurlijke mens naar voren te brengen hebben; ook zullen zij, net als Paulus, geen vertrouwen in het vlees meer koesteren. ‘Pessimisten’ zien slechts één enkele plaats voor de oude adamtische natuur, en dat is de plaats aan het kruis van Golgotha; zij zullen *blijmoedig* belijden, dat *in het vlees niets goeds* woont.

Wat een gevaarlijke tijden! Daarom: verkondig het Woord, dring erop aan, gelegen of ongelegen!

A.E. Knoch
U.R. 5/1988